

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, αρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συνδρομή χρονιάτικη : Για την Ελλάδα δρ. 10. Για το εξωτερικό φρ. χρ. 12,50.—Για τις επαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες συνδρομές (3 δρ. την τριμήνια).—Κανένας δε γράφεται συνδρομητής ἢ δὲν προπληρώσει τὴ συνδρομὴ του.

20 λεπτά τὸ φύλλο.—Τὰ περασμένα φύλλα πουλιῶνται στὸ γραφεῖο μας διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κίβσκια, καὶ στὶς ἐπαρχίες στὰ πραχτορεία τῶν Ἐφημερίδων.

ΠΡΩΤΑ ἈΝΘΡΩΠΟΥΣ ...

Εἶδα κ' ἓνα δάσκαλο ὕψως τὸν ὄνειροπόλησα, ἀπὸ παιδί, ὅταν ἔτρεμα τὸ σχολεῖο καὶ σὰν κακὸς βραχνῆς μοῦ πλάκωνε τὴν ψυχὴ μου ὁ δάσκαλος, κι ὕψως τὸν ὄνειροπόλησα, κι ἄντρας ἀκόμα, ὅσες φορές μοῦ τυγε νὰ φέρω τὸ τού μου στὸ σχολεῖο καὶ νὰ ἰδῶ, μὲ φρίκη, τὸ δάσκαλο στρεβλωτὴ τοῦ μυαλοῦ, τῆς ψυχῆς, τοῦ χαρακτήρου τοῦ παιδιοῦ.

Τὸ δάσκαλο αὐτό, τὸν ὄνειρεμένο, τὸν ἀντίμωσα ἓνα πρωινό, προχτὲς ἀκόμα, στὸ σαλόνι του — γιὰ τίτιο μοῦ φάνταζε τὸ γραφεῖο του—σὲ μιὰ σάλα ἀπεραντὴ τοῦ παλατιοῦ του — γιὰ τί παλατάκι σωστὸ τὸ σχολεῖο του. Καὶ ἡ πρώτη πρώτη κουβέντα του :

— Πρῶτα ἄνθρωπος καὶ ὕστερα μορφωμένους πασικίζω νὰ κάνω τοὺς μαθητὲς μου.

Νά, ἓνας μεγάλος λόγος. Γιὰ νὰ πεῖς πὼς ἓνας εἶναι **μορφωμένος ἄνθρωπος**, ἀνάγκη πᾶσα πρῶτα πρῶτα ὁ ἓνας αὐτὸς νὰ εἶναι ἄνθρωπος. Καὶ **ἄνθρωπος**, μικρὲς μου, πιστεψέ με, μόνο μέσα στὸ Πρότυπο Ἐκπαιδευτήριον τοῦ κ. Ἡλία Κωσταντινίδη θὰ γίνεις. Καὶ εἶναι σημαντικό αὐτό. Καὶ τὸ σημαντικό αὐτό, θὰν τὸ νιώσεις ἀργότερα, σὰ θὰ βγεῖς στὴν κοινωνία, σὰ θὰ σκητεῖς στὴν πάλι τῆς ζωῆς, ἀρματωμένους μὲ ὅλα τὰ ἐφόδια τοῦ καλοῦ, τοῦ τίμιου ἀγωνιστῆ. Ἀρματωμένους μὲ γνώση, μὰ καὶ μὲ χαρακτήρα.

Μὰ πρὶν ἀπὸ σένα, θὰν τὸ νιώσουν καὶ θὰν τὸ χαροῦνε τὸ δῶρο αὐτὸ τοῦ καλοῦ σχολεῖοῦ, ὁ πατέρας σου καὶ ἡ μάνα σου καὶ τὰ δερφύκια σου καὶ οἱ ἄλλοι τοῦ σπιτικοῦ σου, πού θὰ βλέπουν μπροστά τους ἓνα

παιδί, ὄχι ἀρρωστιάτικο καὶ σχολαστικό, μὰ γερό, γελαστό, χαρούμενο, πού νὰ κλαίει καὶ νὰ δέρνεται, ὄχι γιὰ τί τὸ στέλνουνε στὸ σχολεῖο, μὰ γιὰ τί σήμερα ἔτυχε νάνα γιορτή, ἢ αὔριο διακοπὲς καὶ θὰ στερηθεῖ τὸ σχολεῖο του.

Γιὰ τί ἔτσι πάσκισε κ' ἔτσι τὸ κατάφερε νὰν τὸ κάνει τὸ σχολεῖο του ὁ κ. Κωσταντινίδης. Ἡλιολουμένον τόπο χαρᾶς κι ὄχι σκοτεινιασμένο κατῶγι ἀθυμίας.

Πηγαίνετε μιὰ φορὰ νὰν τὸ δεῖτε (κεῖ, σὴν ἡλιοφόρο Ἀλεξάντρας βρίσκονται τὰ παλατάκια του), καὶ θὰ λυληθεῖτε πού περάσανε τὰ χρυσὰ τὰ χρόνια καὶ δὲν εἶσαστε ἀκόμα παιδιὰ γιὰ νὰ μαθητέψετε στὸ λαμπρό, στὸ μοναδικό, στὸ ἀληθινὰ **Πρότυπο** αὐτὸ σχολεῖο.

Α. ΜΟΙΡΑΣ

ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΓΡΟΥΣΟΥΖΙΑ

Τὸ καῖκι τοῦ καπετάν—Τσαλίκα, παλαμισμένο καὶ φρεσκοβαμμένο, εἶταν ἀραγμένο λίγος ἀνοιχτά, πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ἀκρωτηριοῦ, πού χώνουνταν σὰν κανένας κοιμισμένος κορκόδεϊλος στὴ θάλασσα, καὶ περίμενε τὸν καπετάνιο του γιὰ νὰ πάη, σὴν ὄρα τὴν καλὴ ἐκεῖνο τὸ βράδι.

Ἔταν φορτωμένο στάμνες καὶ διάφορα ἄλλα παλιὰ πραχτάκια τοῦ κύρ Γεώργη τοῦ ἔμπορα γιὰ τὴν Τήνο.

Ὁ κύρ Γεώργη, μὲ τὸ ἔμπορικό του μυαλό, λογάριάζε πὼς στὸ πανηγύρι, τῆς Χάρης τῆς, θὰ πουλοῦσε τὸ ἓνα ἄλλο ἓνα, πὼς θὰ γόραζε ἀπὸ κεῖ γεννημάτα, τυρί, μαλλί, καὶ ὅτι ἄλλο εὑρισκε, πού θὰ μωσκοπουλοῦσε στὸ νησί, θὰ γόραζε λάδι, νὰ τὰ ἔμπορευτῆ ὁ ἴδιος σὴν Ἀλεξάντρα πού θὰ πῆγαινε, μὲ τὸ βράδι, ἢ καλύτερα μὲ κανένα ἀπὸ τὰ μεγάλα Ἰδραϊκά καῖκια πού πάνε κατ' εὐθείαν ἐκεῖ. Στὴν τελευταία ἡμῶς ἀπόφαση, ἂν ἔπρεπε διγλαδῆ νὰ πάη μὲ τὸ βράδι ἢ νὰ προτιμήσῃ τὸ Ἰδραϊκό, εἶταν πολὺ διστακτικός, γιὰ τί τελευταία ὁ μαστρο—Σύρμης, πού πῆγε νὰ δῆ τὰ παιδιὰ του στὸ Ζαγατσίκι, μ' ἓνα ἀπὸ τὰ Ἰδραϊκά, ναυάγησε ἔξω ἀπ' τὴν Ἀλεξάντρα καὶ ἀπὸ τρίχα σωθήκανε, τοὺς ἔπιασαν μάλιστα οἱ Μπεντεβίνοι, κάτι ἀγριάνθρωποι, κ' εἶναι θαῦμα πὼς τοὺς ἀφήσανε ζωντανούς!

Ἀπὸ νωρὲς, ὁ ἔμπορος μαζὶ μὲ τὸν καπετάν Τσαλίκα, ἐγύριζαν τὰ διάφορα γνωστὰ σπῖτια κ' ἀφήνανε γειές, κ' ἅμα περνοῦσαν κι ἀπὸ κανένα ἀργαστηράκι μπαίνανε, κ' ἔτσι στὸ πόδι τραβοῦσαν καμμιά, γιὰ τὰ καταδόδια. Ἀλλὰ ἡ μιὰ ἔγιναν δύο. οἱ δύο τέσσερις καί... τράβα κορδέλλα, σὲ κ' νὰ δυὸ ὥρες, ἔμετροῦσαν τοὺς δρόμους, κάνοντας καραμπόλες, ὁ ἓνας στὸν ἓνα

τοίχο κι ὁ ἄλλος στὸν ἄλλο. Στὸ τέλος δέ, καταντήσανε στὸ καφενεδάκι τῆς Λαμπάδαινας, τῆς κουμπάρου τοῦ καπετάν—Τσαλίκα, μὲ τὴν ὁποίαν, ἔλεγαν οἱ κακὲς γλῶσσες, πὼς ὁ γέρω θαλασσινὸς τάχε τάχατες ψιμένα καὶ ζώντας ἀκόμα τοῦ μακαρίτη.

— Νὰ σὰς κάμω κάνα καφεδάκι ; ἀρώτισε τρυφερὰ ἡ Λαμπάδαινα, ἀντρογυναίκα, μὲ μουστάκι ποῦ θὰ τὸ ζήλευε εἰκοσι χρονῶ παλληκάρι, κ' ἔτρεξε ἀμέσως νὰ σκουπίσῃ τὸ χαμηλὸ λιγδωμένο τραπέζι μὲ τὴ ποδιά τῆς.

— Σώπα μωρή, ἐπρόσταξε ὁ καπετάνιος, χτυπώντας μὲ τὴ γροθιὰ τὸ τραπέζι, καὶ κουνώντας τὸ κεφάλι σὰ σηματοδούρα παραγαδιοῦ. Γιὰ μεθυσμένους μᾶς πέρασες ; Βήθηα, Βγαγγελίστρα μου ! Κρασὶ θὰ μᾶς φέρῃς—καὶ ἄκουσε—νὰ τηγανίσῃς καὶ κάνα αὐγὸ μὲ σύγλινα. "Αειντε ! γλήγορα γιατί βιαζόμαστε.

Ἡ κουμπάρα, συνειθισμένη νὰ ὑπακούῃ, ἔφυγεν ἀμέσως, λέγοντας :

— "Ορισμός σας !

— Τὸ λοιπὸ κουμπάρε, ξακολοῦθησε ὁ Τσαλίκας, ἀφοῦ ἔβγαλε τὸ φέσι καὶ τῶρα μ' ἀπλωμένη τὴ φούντα στὸ γόνατο, ἀκοῦς γιὰ μεθυσμένους νὰ μᾶς περάσῃ ἡ Λαμπάδαινα ! Καὶ στρέφοντας πρὸς τὸ μέρος ποῦ εἴταν ἡ νόστιμη γυναικάρα, ἀπλωσε τὰ χέρια, κ' ἔσυρε μιὰ λιγωμένη φωνή. .. νὰ σὲ χορῶ, γοργόνα μου ! Θαρρεῖς πὼς καὶ μεῖς εἴμαστε σὰν τοὺς ἄλλους ; Ἐμεῖς τὸ πίνουμε, δὲ μᾶς πίνει. Αἱ ;

— Ναι...αἱ...αἱ, ἀπάντησε ὁ ἔμπορος, χασμουρητούμενος, μὲ στόμα σὰν πηγᾶδι, ποῦ φαίνονταν μέσα τρία τέσσερα κιτρινωμένα δόντια.

Ταῦτά μὲ τὰ σύγλινα ἦρθαν στὸ ἀναμεταξύ. Μιὰ δυνατὴ μυρουδιὰ ξυγκιοῦ τηγανισμένου ἐγέμιζε τὸ μαγαζάκι.

Ἀφοῦ ἔφαγαν καὶ ἤπιαν πάλι, ἡ κουδέντα πῆρε δρόμο μὲ μεγαλύτερη φέρτσα, λὲς καὶ δὲν τοὺς περνοῦσε ἀπ' τὸ μυαλὸ πὼς εἴτανε γιὰ ταξίδι.

Ὁ ἔμπορος εἶχε ἀρχίσει καὶ δὲν εἶχε σταματημὸ.

— Λοιπὸ ποῦ λές, ἀφοῦ πάρω τὰ λάδι... θὰ πάω στὴν Ἀλεξάντρα. Τὸ παίρνεις ἀπάνου σου νὰ μὲ πᾶς μὲ τὸ κατσί ;

— Ἀκοῦς λέει. Ὁ «Ἀντρόνικος» πάει καὶ στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου. Ἔδίδα τὸ λοιπός.

— Ἔδίδα ! Καὶ σ' ἀγαπῶ κουμπάρε μου, σὰν τὰ μάτια μου, μὰ τὸ Σταυρό. Ἔλα νὰ φιληθοῦμε.

Καὶ οἱ δύο μεθυσμένοι, ποῦ δὲν ἔστεκνν στὰ πόδια ἔγειραν τὰ κεφάλια καὶ φιλήθησαν τρυφερότατα.

Ὁ ἔμπορος μιλοῦσε ἀκόμα, ὕστερα ἔλο μεμιᾶς θυμήθηκε τῆς μάνας του, ποῦ εἶχε πεθάνει στὰ 64 ἀκριβῶς, ἀνήμερα τῆς Ἁγίας Βαρβάρας καὶ ἀρχισε τὰ κλάμματα.

— Ἰ...ἰ...ἰ... καὶ μ' ἀγαποῦσε... καὶ ὅλο μεῦλεγε... Ὑπερὶς Γεωργάκη, πρόσεχε... Τὸ κρασί, παιδάκι μου... ἰ...ἰ...

— Αἱ σὴν, διάολε ! ἐφώνηξε ὁ καπετάν—Τσαλίκας, σηκώνοντας ἄξαφνα τὸ φαλακρὸ του κεφάλι καὶ

σκουπίζοντας μὲ τὴν ἀπαλάμη ξανάστρεψα τὰ μουστάκια του. Γρυσουζιὰ θὰ φέρῃς. Γρυσουζιὰ σοῦ λέω. Ἔλα πάμε. χριστιανέ μου ! καὶ σηκώθηκε στὰ πόδια του σὰν νὰ μὴ εἶχε πιτὴ οὔτε στάλα. Ἔλα πάτησε τὸν κατατραμένο ! Τὸν πῆρε ὕστερα ἀπ' τὸ μπράτσο, καληνύχτισε τὴ Λαμπάδαινα, τὴν ὁποίαν, ἔτσι γι' ἄστεῖα ἀγκάλιασε μὲ τᾶλλο του χέρι καὶ τὴ φίλησε ἀπ' τὰ δύο μάγουλα, καὶ τράθηξαν κατὰ τὸ γιὰλό.

Ὁ ἀέρας τῆς νύχτας ἄρσερός ἄρσερός τοὺς ἔκανε μεγάλο καλό.

— Πάμε σπιτί μου νάποχαιρείσομε, εἶπε ὁ Τσαλίκας, κ' ὕστερα πάμε καὶ στὸ δικό σου.

(Στάλλο φύλλο τελιώνει)

ΝΙΚΗΤΑΣ ΑΝΤΡΗΣ

...~::~~...

ΚΑΡΑΒΙΑ

"Ἐλα στὴν ἀμμουδιὰ μὲ τὴ σελήνη
νὰ δοῦμε τὰ καρῖβια ποῦ περνοῦνε
ἀγάλια, ἀγάλια, σάμπως ν' ἀκλουθοῦνε
τὴν ἀσημένια σκίζοντας γαλήνη
τοὺς ἤχους κάποιας μουσικῆς ποῦ χύνει
γλύκα στὰ πέλαγα, καὶ τὴν ἀκοῦνε
μονάχα αὐτὰ ποῦ αἰώνια προχωροῦνε
δεμένα κι' ὑποταχτικά σ' ἐκείνη
μὲ τᾶσπερα τὰ πανιά τους ἀνοιγμένα.
Κι' ἀπὸ τὸν κόβω πίσω θὰ τὰ δοῦμε
ὅλα νὰ χάνονται ὕστερα, ἕνα, ἕνα,
— "Ἐλα κι' ἐμεῖς σ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ νὰ μποῦμε
νὰ πᾶμε ὅπου τὰ πᾶει κι' ὅπου τὰ ἀρᾶξει
ὁ νόμος κι' ὁ ρυθμὸς ποῦ τὰ προσαρᾶξει.

MARIA ZAMPA

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμή Πειραιῶς—Κυκλάδων

Γραμμή Πειραιῶς—Ἀλεξανδρείας

Τὸ μὲ διπλοῦς ἑλικας καὶ μηχανὰς ἀφθίστου ταχύτητος πολυτελείας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγὸν ἀτμόπλοιον «ΕΣΠΕΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παραλία Τροῦμπας).

Ἐκαστὴν ΠΕΜΠΤΗΝ, ὥραν 10.30 μ. μ. διὰ Σῦρον, Τήνον, Ἀνδρον καὶ Κόρθιον.

Ἐκαστὸν ΣΑΒΒΑΤΟΝ, ὥραν 3 μ. μ. δι' Ἀλεξάνδρειαν. Διὰ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

Ἐν Ἀθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελλοῦ ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ Πρακτορεῖα ταξιδιῶν κ. κ. Θωμᾶ Κοῦκ καὶ Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γκιόλιμαν καὶ Σ. Σωτιάδου, (πλατεῖα Συντάγματος) καὶ Ἰωάν. Ρέντα (παρὰ τὸν ἡλεκτρικὸν σταθμὸν Ὀμονοίας).

Ἐν Πειραιεῖ. Γεν. Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φίλωνος, 44, (ἔπισθεν Ἁγίας Τριάδος).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Μ. Π. Σαλίβιαν, ὁδὸς Ἀντωνιάδου, 4. (Ἐκ τοῦ Πρακτορεῖου)